

Zaaknummer: Z-15-50985
Nummer: IVR-16-04458
Datum: 22-9-2016
Steller: College
Onderwerp: reactie college n.a.v. brief commissiegriffier over meningvormende commissievergadering van 15 september 2016

Inleiding

Naar aanleiding van de meningvormende commissievergadering heeft de commissiegriffier een brief geschreven aan het college. In deze brief wordt uiteengezet dat de commissie in meerderheid heeft besloten voor de voorstellen Opheffen GR financiering personeelsplan muziekschool Westfriesland en doorontwikkeling bibliotheek naar een Westfries cultureel netwerk terug te geven in handen aan het college. Met deze informatienota geeft het college antwoord op de vragen die zijn gesteld naar aanleiding van de raadsvoorstellen.

Samenvatting

1. Opheffen GR

Voordat wij ingaan op uw vragen, brengen wij nog even kort het traject en historie in beeld.

Historie

Het Samenwerkingsverband Westfriesland (SOW) was een Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor 13 Westfriesse Gemeenten. Het SOW exploiteerde een eigen muziekschool. Er waren dus niet alleen uitgaven maar ook inkomsten, voornamelijk uit lesgeld. Alle docenten waren in dienst van het SOW. Bij het opheffen van de GR SOW waren de aangesloten gemeenten verplicht hun eigen deel van het personeel van de muziekschool over te nemen. De voormalige gemeenten Wervershoof, Andijk, Enkhuizen en (oud-)Drechterland hebben op dat moment een eigen GR in het leven geroepen. Deze GR heeft geen personeel in dienst maar regelt de verdeling van de kosten over de aangesloten gemeenten. In 1989 is de voormalige GR SOW opgeheven. Het personeel kwam in 1989 in dienst van de gemeente Wervershoof (nu de gemeente Medemblik) en werd beschikbaar gesteld aan de Muziekschool Oostelijk Westfriesland. Er zijn geen afspraken gemaakt over het innen van lesgeld of anderszins. De uitgaven zijn sinds die tijd voor de aangesloten gemeenten, de inkomsten uit lesgeld voor MOW.

Sinds 2012 zijn er met het bestuur van Muziekschool Oostelijk Westfriesland (MOW) gesprekken gevoerd over het voornemen van de gemeenten Medemblik, Drechterland en Enkhuizen om de GR op te heffen. De reden van deze beslissing is dat het beschikbaar stellen van personeel 'om niet' aan een instelling, niet past in de huidige ontwikkelingen en visie van de gemeenten op muziekonderwijs.

Na vele gesprekken over dit onderwerp is op 24 februari 2016 met MOW besproken dat deze constructie nu echt eindigt. Er is voldoende tijd gegeven om mee te gaan in de veranderingen en op een andere wijze subsidie of andere inkomsten te genereren, zodat het eindigen van de huidige vorm van het beschikbaar stellen van personeel 'om niet' kan worden opgevangen. In het gesprek van februari is de mogelijkheid om personeel door MOW over te laten nemen, besproken. Er is aangeboden om daarvoor subsidie beschikbaar te stellen, afbouwend in vier jaar tijd. Het bestuur gaf aan geen mogelijkheden te zien om het personeel van de gemeente naar de stichting over te laten

gaan. Dit was voor ons aanleiding om nu het besluit voor te leggen aan de gemeenteraden de GR op te heffen. Omdat de regeling ook door de drie raden is aangegaan, is het noodzakelijk dat de gemeenteraad ook besluit deze regeling op te heffen. Parallel vindt ook besluitvorming in de gemeenteraden van Enkhuizen en Drechterland plaats.

Voordat het voorstel tot opheffing van de GR aangeboden werd aan de gemeenteraad zijn de personeelsleden die het betreft hierover geïnformeerd. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 8 september 2016. Ook het Georganiseerd Overleg (GO) en de Ondernemingsraad van de gemeente Medemblik zijn hierover geïnformeerd. Met het GO vindt nader overleg plaats.

Procedure

Het opheffen van de GR is geen bezuiniging. Het opheffen van de GR is een stap die past binnen de hervorming van het muziekonderwijs. Een volgende stap is het niet langer beschikbaar stellen van docenten 'om niet' aan het MOW. Dit kan op termijn een besparing voor de gemeente Medemblik tot gevolg hebben. Waar wij de vrijgekomen middelen te zijner tijd voor zullen bestemmen is nog niet duidelijk. De muziekscholen MOW en de Vuurvogel doorlopen samen met de Blauwe Schuit een hervormingstraject. De muziekscholen worden in dit traject ondersteund voor een externe adviseur (gefaciliteerd vanuit de gemeente). Uw raad beslist nu over de eerste stap. De raad zal ook bij de vervolgstappen nadrukkelijk worden betrokken. Ter informatie een korte toelichting op elke stap binnen deze procedure:

1. opheffen GR

Deze stap houdt in dat de drie gemeenten (colleges en raden) besluiten de financiële afwikkeling van de personeelskosten van de docenten die vallen onder de GR anders vorm te geven. Na het opheffen van de GR zullen hier nadere afspraken over gemaakt worden tussen de drie deelnemende gemeenten.

2. niet langer 'om niet' beschikbaar stellen van docenten

Het beschikbaar stellen van docenten 'om niet' aan het MOW is een vorm van indirecte subsidie die niet meer past in de huidige tijdsgeest. Het is een unieke vorm, die haaks staat op de het hedendaagse subsidiebeleid en de wet Markt en Overheid. Op het moment dat deze vorm van verstrekken van financiële ondersteuning afgebouwd wordt, met als doel deze te beëindigen, staat er voor het MOW een juridische procedure open (bezwaar/beroep).

3. het personeel

Tenslotte heeft de gemeente Medemblik als werkgever een verantwoordelijkheid richting het personeel (1 fte directeur en 1 fte (drie) docenten). Doordat het beschikbaar stellen van personeel 'om niet' stopt en de muziekschool heeft aangegeven geen mogelijkheden te zien om de docenten over te nemen, vallen de docenten terug in hun rechtspositie binnen de gemeente Medemblik. Vanuit die rechtspositie (een vaste aanstelling) wordt gezien of er andere passende werkzaamheden zijn voor de docenten. Het is een gegeven dat de gemeente geen muziekonderwijs verzorgt. In het uiterste geval, indien zowel intern als extern, geen andere passende werkzaamheden gevonden kunnen worden, zal een reorganisatieontslag kunnen volgen. Tegen dit besluit staat voor de docenten bezwaar en beroep open.

Beantwoording vragen met betrekking tot het voorstel over het opheffen van de GR

De wijze van voortbestaan van het muziekonderwijs, met name voor kinderen

Er is geen sprake van een bezuiniging. Het muziekonderwijs voor jeugd en jongeren in de gemeente

Medemblik blijft behouden. De subsidies aan het MOW (€ 123.000,-) en aan de Vuurvogel (€ 30.000,-) staan niet ter discussie. Het college is wel van mening dat zij muziekonderwijs voor een bredere doelgroep wil stimuleren. Dit betekent dat de muziekscholen tot een model moeten komen dat zowel maatschappelijk als financieel houdbaar is. De muziekscholen en de Blauwe Schuit doorlopen daarom, onder begeleiding van een externe adviseur, een hervormingstraject.

De plek van het muziekonderwijs in het nieuw te vormen WCN

De wijze waarop het muziekonderwijs wordt vorm gegeven in een WCN is nog niet bepaald. De beoogde partners (waaronder het muziekonderwijs) worden gevraagd, onder begeleiding van een kwartiermaker, een voorstel te doen. Parallel aan de planvorming voor een WCN doorlopen de muziekscholen samen met de Blauwe Schuit, onder begeleiding van een externe adviseur, een hervormingstraject (zie ook de beantwoording op de vraag hierboven). In de gezamenlijke visie die partijen in dit traject hebben opgesteld staat dat:

- zij af willen van solitair handelen;
- meer willen samenwerken met andere organisaties;
- verbinding met het WCN voor de hand ligt;
- zij met de vormgeving van het muziekonderwijs vooruitlopen op de ontwikkeling van dat netwerk.

Inzicht in de benodigde middelen en personele en juridische gevolgen van de beëindiging van de GR

Er zijn geen middelen nodig om de GR op te heffen. De GR gaat over het verdelen van de personeelskosten tussen de gemeenten Medemblik, Drechterland en Enkhuizen. Wanneer de GR wordt opgeheven moeten de gemeenten onderling nieuwe afspraken maken over de verdeling van de kosten voor het personeel.

Het opheffen van de GR heeft op zich geen personele en juridische gevolgen voor zowel de muziekschool als het personeel. De stappen die volgen nadat de GR is opgeheven, hebben wel gevolgen voor het MOW en het personeel. Dit is reeds bij de voorgaande omschrijving van de procedure uiteengezet.

Sturing op overname van het personeel en/of er sprake is van een sociaal plan

Een volgende stap is niet langer het de docenten 'om niet' beschikbaar te stellen aan het MOW. Het MOW is gevraagd of zij de docenten over willen nemen. Het MOW heeft aangegeven deze kosten niet te kunnen dragen. Ook niet middels een afbouwregeling. Dat betekent dat de gemeente voor het terugkerend personeel op zoek gaat naar een oplossing (zie ook de beantwoording op de vraag hierboven).

Wie neemt de financiële consequenties van de opheffing voor zijn rekening?

Het opheffen van de GR heeft geen financiële consequenties voor het MOW. Wat wel consequenties heeft voor het MOW is het niet langer beschikbaar stellen van de docenten 'om niet'. Hierover moet nog besloten worden. Het MOW houdt in haar bedrijfsvoering rekening met personeel dat zij 'om niet' beschikbaar krijgen krijgt vanuit de gemeenten. Het MOW zal haar bedrijfsvoering moeten veranderen om haar werkzaamheden voort te kunnen zetten. Zij krijgt daar een jaar de tijd voor, de wijzigingen gaan in per 1 augustus 2017. Net als bij het stopzetten van een subsidie worden met het MOW afspraken gemaakt over een gefaseerde afbouw om de veranderingen beter door te kunnen voeren. De gemeente ondersteunt het MOW tevens in het hervormingstraject met de inzet van een externe adviseur. De raad wordt betrokken bij de vervolgstappen in dit traject.

2. Beantwoording vragen met betrekking tot het voorstel over de bibliotheek en doorontwikkeling naar een regionaal cultureel netwerk

Taken van de bibliotheek in het nieuw te vormen WCN

In het WCN blijft de functie van de bibliotheek behouden. De bibliotheek heeft 5 kerntaken:

1. Het ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Mogelijkheden bieden voor de ontwikkeling van educatie;
3. Het bevorderen van lezen en kennismaken met literatuur;
4. Het organiseren van ontmoeting en debat;
5. Het laten kennis maken met kunst en cultuur.

De gemeente is niet verplicht al deze taken door de bibliotheek uit te laten voeren. De hoogte van de subsidie is bepalend voor het aantal taken dat de bibliotheek uit kan voeren. Als de bezuinigingen worden geëffectueerd zal de bibliotheek zich toespitsen op de kerntaken 1 t/m 3.

Is er sprake van frictiekosten?

Met het voorstel dat nu voorligt gaan geen frictiekosten gepaard. De raad wordt gevraagd in te stemmen met het vormen van een regionaal cultureel netwerk. Basis voor de vormgeving van dit netwerk is het uitvoeringsplan WCN en het visiedocument 'Ontwikkelhuis' van de bibliotheek. Het is van belang dat vervolgens met draagvlak van de politiek in gesprek kan worden gegaan met de instellingen.

Inhoud/functie van het WCN

Het WCN staat voor samenwerken en cultureel ondernemen in netwerkverbanden. Het WCN is ook een instrument om de bibliotheekfunctie te verbinden, en waar mogelijk te integreren, met andere sociale en culturele functies. We zetten het WCN in als aanpak om te bundelen en innoveren. Er wordt al samengewerkt maar niet op de schaal van West-Friesland. Vanuit het WCN kan bijvoorbeeld gezamenlijk worden geprogrammeerd. Het aanbod kan zo beter worden afgestemd op de vraag.

Tijdpad voor de realisatie van het WCN

Het uitgangspunt is dat de Westfriese regio in 2020 beschikt over een goed functionerend en toonaangevend cultureel netwerk. Er lopen parallelle trajecten zoals de hervorming van het muziekonderwijs, het project cultuureducatie 2017-2020 en het uitwerken van de visie 'het ontwikkelhuis' van de bibliotheek. De uitkomsten van deze trajecten en de besluitvorming die nog moet plaatsvinden in de verschillende gemeenteraden zijn van invloed op het tijdpad. Het WCN moet daarom worden gezien als een ontwikkelorganisatie. Een organisatie die culturele instellingen gelegenheid biedt om aan te haken de komende jaren.

De opdracht aan de kwartiermaker WCN

Eind 2015 heeft u ingestemd met de intentieverklaring voor het WCN. Deze verklaring vormt de basis voor de opdracht aan de kwartiermaker. De kwartiermaker krijgt de opdracht om samen met de betrokken partijen vorm te geven aan een WCN. Hoe vinden zij dat deze nieuwe regionale voorziening eruit komen te zien? Wat is er mogelijk binnen de bestaande financiële kaders (die per gemeente uiteenlopen)? Wat is de gewenste situatie? En welke consequenties brengt dit met zich mee voor de betrokken partijen en hun personeel? De beoogde deelnemers aan de

netwerkorganisatie moeten onder begeleiding van de kwartiermaker ook in gesprek met andere belanghebbenden (inwoners, culturele ondernemers, amateurverenigingen, etc.). De kwartiermaker moet in de oriëntatie ook de gemeente Hoorn meenemen. De kosten voor de kwartiermaker bedragen voor de gezamenlijke gemeenten € 40.000,- . De Provincie Noord-Holland heeft een bijdrage van € 12.500,- toegezegd. Voor de gemeente Medemblik resulteert dit in een gevraagde bijdrage van € 12.000,-.

Procedure

n.v.t.

Vervolg (bijv. toezegging, raadsvoorstel etc.)

n.v.t.

Bijlage(n)

PU-16-83436 Brief commissiegriffier